

Idekatalog til SSP-læseplanen

DALGASSKOLEN

Uhre Friskole

Brande Ungdomsskole
-fritid på den fede måde

**KRIMINALPRÆVENTIV UNDERVISNING PÅ
SKOLERNE I BRANDE, BLÅHØJ OG UHRE**

Redigeret marts 2009

Indholdsfortegnelse:

FORORD		3
HVEM HENVENDER JEG MIG TIL?		4
SSP I IKAST-BRANDE KOMMUNE		5
• Børne-og ungekonsulentens rolle		
• "SSP-gruppen Brande"s rolle		
• Kontaktforums rolle		
• Politiets rolle		
FORMÅLET		6
SÅDAN ANVENDES MATERIALET		6
FORÆLDREMØDER		7
KLASSEDELT FORMÅL		7
BØRNEHAVEKLASSEN Venner i stedet for uvenner		9
1.KLASSE	Samværsregler i klassen	10
2.KLASSE	Sladre/lyve	11
3.KLASSE	Mobning	12
4.KLASSE	Godt og dårligt kammeratskab	13
5.KLASSE	At stjæle	15
6.KLASSE	Fra barn til Ung	16
7.KLASSE	Alkohol og andre rusmidler	17
8.KLASSE	Kriminalitet - et spørgsmål om valg Voldspakken	19
9.KLASSE	Rusmidler og misbrug	21
HJEMMESIDER OG TLEFONLISTE		23
MATERIALELISTE		24

Forord.

Erfaringerne viser, at de bedste resultater i det forebyggende kriminalpræventive arbejde først og fremmest nås ved en tidlig, fortløbende og integreret indsats.

"SSP-gruppen Brande"s forslag til læseplan dækker således skoleforløbet fra børnehaveklasse til 9. klasse.

Idékatalogets materialevalg er foretaget med henblik på at understøtte arbejdet i klassen med "Årets emner og temaer". Hvert klassetrin har sit eget emne eller tema, spændende over emner som børnefødselsdage, etik, mobning, kammeratskab, pubertet samt flere tunge områder som vold, kriminalitet, alkohol og stoffer.

Et tema, der dog går på tværs af klassetrinene er temaet "Flertalsmisforståelser". Dette tema er valgt af Børne- og ungeudvalget i Ikast-Brande Kommune som et særligt indsatsområde.

Det interessante ved netop dette tema er, hvad der påvirker børn og unges holdninger og adfærd og især, hvordan unge tror en situation er eller bør være og deres heraf afledte adfærd. Der er ikke altid overensstemmelse mellem den unges opfattelse af virkeligheden og på den faktiske virkelighed.

Alle undersøgelser dokumenterer eksistensen af sociale overdrivelser og flertalsmisforståelser, der er forankret i misforståede forventninger. Der er derfor stærke grunde til at antage, at oplevede forventninger hos de unge spiller en betydelig rolle for deres handlinger.

Sociale overdrivelser har den konsekvens, at man tror, at der er flere, der mener eller gør bestemte ting, end det faktisk er tilfældet.

Flertalsmisforståelserne opstår, når man tror, at det er de fleste, der mener eller gør bestemte ting, men i virkeligheden er det kun de færreste, der mener eller gør det.

Kendskabet til hinanden får dog indflydelse på størrelsen af overdrivelserne. Den fysiske afstand mellem mennesker får indflydelse på graden af misforståelserne.

Her ligger en stor opgave for de enkelte undervisere, der jo til daglig er tæt på børnene og de unge og som ofte er signifikante voksne og rollemodeller for dem.

Det er "SSP-gruppen Brande"s mål med dette hæfte at give en række forslag til, hvad de enkelte lærere og team kan beskæftige sig med i skolen, og samtidig give en række forslag til, hvor man kan finde egnede materialer i en håndevending. Vores idékatalog er således tænkt som en praktisk håndsrækning i dagligdagen, en hjælp i forbindelse med udarbejdelse af årsplanerne samt evt. inspirationskilde til indhold på pædagogiske møder og forældremøder.

De materialer er alle hjælpemidler, der findes på de enkelte skoler eller som kan bestilles på Center for undervisningsmidler. Endelig kan meget af materialet fås gratis ved henvendelse til Det Kriminalpræventive Råd m.v.

Det anbefales, at der arbejdes med Idékataloget på følgende måde:

- at det er klasselærerens ansvar at emner og temaer **drøftes** på teammøder
- at det er klasselærerens ansvar, at der hvert skoleår **arbejdes med** relevante emner og temaer
- at valgte emner og temaer **synliggøres for** ledelse og forældre

Øvrige lærere i teamet omkring de enkelte klasser er ligeledes ansvarlige for arbejdet indenfor denne del af de timeløse fag.

Man kan selvfølgelig også tage flere emner og temaer op i samme klasse.

Klassetrinnet er kun vejledende. De enkelte emner og temaer kan være relevante på mange klassetrin alt efter den enkelte klasses modenhed.

Det er således muligt at springe i emner og temaer.

Hvem henvender jeg mig til?

Mads Larsen, Børne- og ungekonsulent i Ikast-Brande

99604883/ 24458493

Keld Bertelsen, Misbrugskonsulent i Ikast Brande

99604498 / 20905950

"SSP-gruppen Brande":

Michael Wester, viceinspektør Præstelundskolen

99603402 / 30915248

Gitte Slejborg, kontaktlærer Præstelundskolen

99603400 / 23259530

Bodil Schultz, viceinspektør Dalgasskolen

99603502 / 20551975

Lillian Tøstesen, afdelingsleder Blåhøj skole

99603800 / 23418095

Eli Nicolaisen, afdelingsleder Ikast-Brande Ungdomsskole

99604892 / 24458138

Ole Bertelsen, UU-vejleder

96287530 / 29220264

Kent Lykke, skoleleder på Uhre Friskole

96435011 / 28713934

Brande Politi

97181448 / 40953518

Forebyggende afdeling, Herning Politi

96271448

Familieafdelingen:

her kan du straks eller efter aftale få en samtale med en socialrådgiver 99605500

SSP i Ikast-Brande Kommune.

Børne- og ungekonsulentens rolle.

Børne- og ungekonsulenten sørger for at informere "SSP-gruppen Brande" om tendenser, materialer, ideer osv. og kan stadig bistå i planlægning og afvikling af de enkelte forebyggende emner og temaer på skolerne. Dette foregår ved at han løbende - når der kommer nye ting - tager ud på skolerne, sender materiale o.s.v.

Endvidere kan han stå til rådighed i fb.m. forældreaftner og andre arrangementer på skolen med SSP-indhold.

Herudover vil Kontaktforum kunne bruges til større uddybelse af enkeltstående materialer, tendenser, projekter og ideer, f.eks. flertalsmisforståelser voldspakke m.v..

Børne- og ungekonsulenten sørger i samarbejde med "SSP-gruppen Brande" for, at der udarbejdes dagsorden og mødeindkaldelser til møderne i maj-juni og august.

Han sørger for at der opretholdes en regelmæssig kontakt mellem ham og den enkelte SSP-gruppe, således at bekymrende udviklinger, enkeltsager osv. fanges i opløbet og at der tages initiativ til handling.

Ligeledes fungerer han som ventil således, at skolerne kan komme af med presserende enkeltsager i tilfælde, hvor der ikke kan ventes på Tværs-gruppemøder.

"SSP-gruppen Brande"s rolle.

Består af de på side 4 angivende personer.

Gruppen holder møde hver anden måned, så vidt muligt den første mandag i måneden.

Møderne finder sted fra klokken 14.00 til 15.30 på Præstelundskolen.

Børne- og ungekonsulenten deltager i møderne i maj og august måned.

To repræsentanter fra gruppen udformer dagsorden og fører referat fra møderne og sender disse til orientering og dokumentation til Børne- og ungekonsulenten.

Såvel politiet som sagsbehandlere fra familieafdelingen, børne- og ungekonsulenten som misbrugskonsulent kan indkaldes ad hoc til møderne, hvis dette anses for at være nødvendigt f.eks. i forbindelse med udarbejdelse af konkrete strategier og handleplaner.

Ligeledes kan gruppen udvides med deltagelse af SFO-lederne.

Kontaktforums rolle.

Består af: Børne- og ungekonsulenten, der er ansvarlig for indhold og form på møderne.

Ikast-Brande kommunes SSP-grupper.

Repræsentanter fra familieafdelingen.

Repræsentanter fra Forebyggende Afdeling, Herning Politi.

Kontaktforum beskæftiger sig med Ikast-brandes overordnede tiltag indenfor SSP-arbejdet og holder møde fire gange om året

Politiets rolle.

Politiet kan således indgå som et naturligt led i undervisningen, hvor det er hensigtsmæssigt i relation til emnet - fx vold, butikstyveri, rusmidler, narkotika, straf & konsekvenser, herunder straffeattest og erstatningsansvar m.v. Politiet har en konkret SSP-afdeling, og har undervisningsprogrammer som f.eks. "voldspakken", "det gode liv" etc. Politiet kan endvidere deltage, hvis der har været konkrete problemer i en klasse.

Formålet.

Formålet med det forebyggende arbejde på skolen.
Kriminalpræventiv orientering:

Stk. 1

Formålet med det forebyggende arbejde i folkeskolen er, at eleverne tilegner sig indsigt i og forståelse af forskellige livsvilkår og værdier.

Dette skal give indblik i hvilke faktorer, der kan medvirke til, at nogle børn og unge bliver kriminelle, og andre børn og unge bliver i stand til selvstændigt og ansvarligt at vælge et godt liv,

Stk. 2

Undervisningen tager udgangspunkt i elevernes egne oplevelser, erfaringer og begreber til støtte og udvikling af engagement, selvværd og livsglæde.

Undervisningen skal søge at motivere den enkelte elev i udviklingen af egen identitet og handlekompetence i samspil med andre.

Stk. 3

Undervisningen skal i enhver henseende bidrage til, at eleverne styrker et normsæt og udvikler forudsætninger for, at de hver for sig og i fællesskab kan tage kritisk stilling og fremme ansvarlighed over for den enkeltes og de fælles problemstillinger.

Sådan anvendes materialet.

Materialet er tænkt som en praktisk håndsrækning til klasselærere fra børnehaveklasse til 9.klasse. I vores materialevalg er vi gået efter, hvad der er tilgængeligt for de fire skoler. Materialer kan enten lånes på Center for Undervisningsmidler, på Ungdomsskolen eller er udsendt til alle skoler fra "Det kriminalpræventive råd" eller "Sundhedsstyrelsen". Materialelisten fra Center for Undervisningsmidler er opdelt i forhold til klassetrin, så det er nemt og hurtigt at få et overblik.

Det kan endvidere stærkt anbefales at den enkelte skole anvender materialet "Trin for trin". Desuden vil det være hensigtsmæssigt at bruge Carl Olav Hansens, "Den gode cirkel", Specialpædagogisk forlag, som er et kursus i social træning for klasser. Trin for trin 1 - 3 og alle Carl Olav Hansens materialer er allerede anskaffet og kan rekvireres hos Børne- og ungekonsulenten.

FORÆLDREMØDER.

Det er vigtigt at få forældrene "på banen". Det bæredygtige forældresamarbejde begynder ikke i 6. - 7. klasse, når problemerne banker på. Diskussionen og den gensidige forståelse bygges op fra børnehaveklassen. Oftest giver det det bedste resultat, når diskussionerne foregår i mindre grupper lagt i en fastere struktur. Forældremøderne i de enkelte klasser kan bestå af en kombination af den faglige orientering og et socialt tema. På denne måde behøver de sociale temaer ikke føre til øget mødevirksomhed og vil i højere grad sikre deltagelse af flest mulige forældre.

"Den usynlige klassekammerat" er ideer og forslag til, hvordan forældrene kan inddrages og have rigtig stor indflydelse på en classes trivsel. Materialet er udviklet i et samarbejde mellem Lyngby-Tårnbæk, Albertslund og Randers kommuner samt Ringkøbing Amt. Finansieret af undervisningsministeriet gennem projekt "Udsatte børn". Juni 2006
Materialet består af en DVD og et følgemateriale. Se mere på www.kvis.org og www.udsatteboern.net

Klassedelt formål.

Børnehave, 1., 2. klasse:

Eleverne skal gennem deres samlede skoleforløb bl.a. opleve en sammenhængende social progression. Eleverne skal bevidstgøres om, hvad en god legekammerat er samt skabe dialog omkring konfliktløsninger.

3. klasse:

At øge elevernes accept og forståelse af sig selv og andre, samt styrke bevidstheden om de faktorer, der styrer klassens adfærd m.h.t. at udvikle klassens sociale liv/funktioner. Eleverne bevidstgøres om klassens trivsel. Her ud over skal der til stadighed være fokus på "mobning" i det daglige arbejde.

4. Klasse:

Børn i 10-12 års alderen er stadig meget afhængige af fars og mors holdninger og adfærd. Men de er i højere grad begyndt at søge identifikation hos kammerater i skolen og i fritidsaktiviteter, som derved spiller en stadig større rolle. Ofte er ældre klasser modeller for de yngre årgange. Men usikkerheden omkring forventningerne til at blive ældre gør, at mange børn tror, deres kammerater gør ting, som de ikke selv er parate til endnu. Denne misforståelse må vi gå aktivt ind i at korrigere.

5. Klasse:

Generelt bør vægten i den forebyggende indsats lægges på, at eleverne vænner sig til at være medbestemmende og tage medansvar for egne handlinger, samvær, arbejde og fælles beslutninger, og at de vænner sig til at løse problemer sammen med andre.

6. Klasse:

På 6. og 7. klassetrin er det en god idé, at arbejdet tager udgangspunkt i lokalsamfundet og i elevernes egen hverdag. Det er vigtigt, at eleverne kan gennemskue og erkende, hvilke faktorer der spiller ind i situationer, hvor kriminel adfærd og misbrug kan forekomme.

7. Klasse:

Målet er hovedsageligt, at eleverne får viden om, holdninger til og handlekompetence i forhold til alkohol og rusmidler, således at både familien og den enkelte elev bliver i stand til at diskutere og tage stilling til, hvordan man omgås rusmidlerne.

8. Klasse:

Elevernes modenhed tillader nu (8. - 10. klasse), at man i undervisningen kan bearbejde forhold vedrørende kriminalitet, misbrug og trivsel (et godt liv) mere generelt. Der kan arbejdes hen imod en erkendelse af hvilke faktorer, der indgår i det samlede kriminalitets- og misbrugsbillede. Endvidere kan der arbejdes med, hvordan kriminalitet, misbrug og et dårligt liv kan forebygges individuelt, i gruppen (klassen) og på samfundsplan.

9. Klasse:

I de sidste år af skoleforløbet får "fest- og gå-i-byen-kulturen" et stigende omfang samtidig med overgangen til f.eks. gymnasium og handelsskole. Derfor kan det i dette forløb være et mål at:

- Skaffe sig viden om og indsigt i rusmidler og de forskellige rusmidlers virkning
- Skaffe sig viden om stofmisbrug og afhængighed samt indsigt i mulig betydning og konsekvenser for den enkelte, familien og samfundet.

Børnehave- klassen.

Emne:
Venner i stedet for uvenner

Tema:
I klassen taler vi pænt til hinanden

Stikord:

- Kammeratskab
- Kontakter/Legekammerater
- Venskab
- Makkerskab

Elever:

- Spil: "Kort og godt i indskolingen" (fra: "Den gode cirkel"). Spillet bruges i forbindelse med:
- at skabe nogle nye personlige kontakter/legekammerater mellem eleverne i klassen
- at bevidstgøre eleverne om, hvad de hver især synes er en god legekammerat
- diskussion om, hvem hver enkelt leger med i skolen og i fritiden og hvorfor
- "store venner". Arrangere kontakter mellem små og store elever, hvor de store elever fungerer som rollemodeller og konfliktlødere.

Skole/hjem:

- Debataften omkring gensidige forventninger til skolen og klassens sociale liv. - Spil "Ærlig snak I" som evt. optakt til forældremøde. - Ideer fra "Forældrene på banen" (Det kriminalpræventive Råd) - Fritidslivets betydning. SFO

Materiale:

Bh. kl. - 1. kl.:

- Den gode Cirkel. Carl Olav Hansen
- Trin for Trin og forældresamarbejdet. Cesel. (PC)
- Trin for Trin, 1. del, rød.

Klassesæt:

- "Mis med de blå øjne" af Egon Mathiesen - billedbog
- "Min vej Jim" af Kitty Crowther - billedbog
- "Tvillingesøster" af Liv Marie Austrem - billedbog
- Tværfagligt materiale til samtale med elever i bh. klasse og 1. klasse - Jørn Jensen - emnesæt med 6 ex af hver bog:
 - o "Jeg er glad"
 - o "Jeg er Genert"
 - o "Jeg er ensom"
 - o "Det er uretfærdigt"
 - o "Når jeg er i dårligt humør"

1. klasse.

Emne:
Samværsregler i klassen

Tema:
I klassen hjælper vi hinanden

Stikord:

- Tage hensyn til hinanden
- Plads til forskellighed
- Hjælpe - ikke konkurrere
- Drilleri
- Fødselsdage
- Regler i klassen

Elever:

- Regler i leg - i dag og da "bedste" var barn. Med udgangspunkt i bedsteforældres fortælling om, hvordan det var at være barn "i gamle dage", skal læreren sammen med eleverne tale om regler for leg og samvær
- "kammeratus". Udarbejdelse af klassens model for en god kammerat

Skole/hjem:

- Debataften om "trivsel" for børn i 6-7 års alderen. Psykolog kan indlede
- Fritidslivets betydning. SFO - Opnå enighed vedr. fødselsdage, slik i madpakken m.v.
- Spil "Ærlig snak 1". (Den gode cirkel)
- "Forældrene på banen". Det Kriminalpræventive Råd

Materiale:

Bh.kl - 1.kl.:

- Den gode Cirkel. Carl Olav Hansen (PC) spec.pæd.forlag
- Trin for Trin og forældresamarbejdet. Cesel. (PC)
- Trin For Trin, 2. del, gul

Klassesæt:

- "Mis med de blå øjne" af Egon Mathiesen
- "Min vej Jim" af Kitty Crowther - billedbog
- "Tvillingesøster" af Liv Marie Austrem - Billedbog
- Tværfagligt materiale til samtale med elever i bh. klasse og 1. klasse - Jørn Jensen - emnesæt med 6 ex af hver bog:
 - o "Jeg er glad"
 - o "Jeg er Genert"
 - o "Jeg er ensom"
 - o "Det er uretfærdigt"
 - o "Når jeg er i dårligt humør"

2. klasse.

Emne:
Sladre/Lyve

Tema:
I klassen lyver vi ikke for hinanden

Stikord:

- Hvad sker der, når vi lyver?
- At sladre kan være at hjælpe en kammerat
- De voksne taler sammen
 - o forældre,
 - o skole/hjem
- Have tillid til, at det, de voksne siger, er rigtigt

Elever:

- Ugens løgnehistorie
- Arbejde med konfliktløsning (f.eks. fra "Konfliktløsning for de yngste klassetrin".)
- Arbejde med "Trin For Trin 2. Del/ gul

Skole/hjem:

- Dialogspil om positiv og negativ sladder
- Dialogspil der bygger på forventninger (skole/hjem)
- Hvordan løser vi konflikter?
- Fritidslivets betydning. SFO
- "Forældrene på banen", Det Kriminalpræventive Råd

Materiale:

- Trin for Trin og forældresamarbejdet. Cesel. (PC)
- Trin For Trin, 2. del, gul.

Klassesæt/emnesæt:

- "At lyve" - etik. Af Lise Andersen
- "At sladre" - etik. Af Lise Andersen
- "Etik for børn", lærervejledning. Af Lise Andersen
- "Kalle alene i mørket" af Marie Helfer - læse-let bog
- "Frøken Ignora eksploderer" af Katrine Marie Guldager
- "Frøken Ignora i skolegården" af Katrine Marie Guldager

Film:

- " Min Krop er min", Det danske filminstitut 1999

3. klasse.

Emne:
Mobning

Tema:
Hos os mobber vi ikke. -
Mobbefri zone!

Stikord:

- Hvad er mobning?
- Hvorfor er der nogle, der mobber?
- Hvordan føles det at blive mobbet?
- At drille/gøre nar af
- Påklædning/frisure/udseende
- Gruppepres

Mobning kan defineres som:

"Det er mobning, når én eller flere personer, gentagne gange gennem en periode bliver udsat for negative handlinger fra en eller flere personer."

Elever:

Organisering: Opstarten kan foregå i en temauge/emneuge i klasseregi bl.a. fordi:

- det er i klassearbejdet mobning skal stoppes
- børn og voksne skal have temaet "under huden"
- klassens sociale funktionsniveau kan vurderes ved elevernes evne til at samarbejde

Aktiviteter:

1. Brainstorming, fællestegning (Den gode cirkel), den mobbede og mobberen, gruppearbejde, interviewskema, rollespil, film/ litteratur (Gummitarzan), drama (Så er det din tur, Tarzan)
2. Arbejde med forslag og øvelser i "Den gode cirkel". Spille "Kort og godt"
3. Træne rollespil om mobning
4. Arbejde med makkerskab
5. Etablere klassemøder. Rundkreds, respekt for den enkelte, lytte til hinanden, forslag til klassen
6. Udarbejde klasseregler mod mobning
7. Udarbejde plakater/skilte om mobbefri zone og andre slogans vedr. mobning
8. Etablere klagekasse. Udarbejde "standardformularer" hertil

Skole/hjem:

- Temaaften om mobning. Oplæg fra psykolog eller anden foredragsholder
- Hvordan takler vi mobning i vores - klasse
- Udgangspunkt: Pjecen: En skole uden mobning. Gode råd til forældre. Skole og Samfund
- Video: Den sorte gryde. (BA)
- Fællestur/arrangement for børn og voksne
- Materiale fra foreningen Børns Vilkår og Børnerådet
- Forældrene på banen. Det Kriminalpræventive Råd

Materiale:

- Trin for Trin og forældresamarbejde. Cesel.
- Skolens mobbemappe. Skole og Samfund
- Trin for Trin 3. Grøn

Klassesæt for 3.kl. - 5.kl

- "At mobbe" - Etik. Af Lise Andersen
- "Etik for børn". Lærervejledning. Af Lise Andersen
- " Gummitarzan" af Ole Lund Kirkegaard + lydbog
- "De grå og de sorte" af Kirsten Mejlhede
- "En som Hodder" af Bjarne Reuter
- "Marie - en historie om mobning" + opgaver, af Lotte Kjærup 1999
- "Lad os tale om Mobning" (fra 5.kl) af Anne Charlish 1997
- "Så er festen slut, Tobias!" noveller m. opgaver (fra 4. klasse), af Kirsten Mølvang og Per Straarup Søndergaard 2005

Video/dvd:

- "Gummitarzan" - videofilm
- "En som Hodder" - videofilm
- "og dem udenfor - tre film om mobning", Det kriminalpræventive råd 2001
- "Pigerne i 4.B", om klikedannelse
- "Den sorte gryde" (50min.)
- "Ghettoprinsessen" - om kulturforskelle, 48 min.
- "Junior Dox - mobning DR 2004 (30 min.)

4. klasse.

Emne:

Godt og dårligt kammeratskab.

Tema:

Vi vælger de gode kammerater.

Stikord:

- Gruppepres
- Børnenes »sprogbrug«
- Udvikling af evnen til at føle empati
- En fremmed er en kammerat/ven, du ikke kender
- Klikedannelse
- Gode og dårlige kammerater
- Konfliktløsning
- Hærværk
- "Sikker chat" på internettet

Elever:

Udgangspunktet for aktiviteterne kan være et oplæg om, hvordan vi i klassen kan fremme forståelsen for hinandens forskellighed og diskutere, hvordan man omgås hinanden.

Tema:

- Hvem er jeg? Om identitet: Udseende, karaktertræk, begavelse og talenter, familie, miljø og drømme. Ideer kan hentes fra: »Dit liv - dit valg« s.17-48, Det Kriminalpræventive Råd.
- Arbejde med øvelser i »Den gode cirkel«. Udgangspunkt: Det man hører glemmer man, det man ser, husker man, men det man gør, lærer man
- Spil »Kort og godt«
- Spørgeskema
- Makkerskab
- Rollespil
- Klassemøde o.s.v.
- Undervisningsforløb om graffitihærværk. DSB-udsendte materiale
- Giraf-/og ulvesprog som konfliktløsningsmetode
- Digte
- Ordløs dag/ time. Anderledes kommunikation
- Video: (se nedenfor)

Skole/hjem:

Debataften om trivsel for 11/12-årige:

- Gæstelærer (evt. psyk.): »Voksne som ansvarlige rollemodeller«
- Video: Evt. »Den sorte gryde«,
- »Forældrene på banen«. Debatskabende aktiviteter s. 24-31. Det Kriminalpræventive Råd

Materiale:

- Trin for Trin og forældresamarbejde. Cesel. (PC)
- Skolens mobbemappe. Skole og Samfund
- Trin for Trin 3. Grøn
- Alle de andre gør det. (Det kriminalpræventive råd).

Klassesæt for 3.kl. - 5.kl

- "At mobbe" - Etik. Af Lise Andersen
- "Etik for børn". Lærervejledning. Af Lise Andersen
- " Gummitarzan" af Ole Lund Kirkegaard + lydbog
- "De grå og de sorte" af Kirsten Mejlhede
- "En som Hodder" af Bjarne Reuter
- "Marie - en historie om mobning" + opgaver, af Lotte Kjærup 1999
- "Lad os tale om Mobning" (fra 5.kl) af Anne Charlish 1997
- "Så er festen slut, Tobias!" noveller m. opgaver (fra 4. klasse), af Kirsten Mølvang og Per Straarup Søndergaard 2005

Video/dvd:

- "Gummitarzan" - videofilm
- "En som Hodder" - videofilm
- "og dem udenfor - tre film om mobning", Det kriminalpræventive råd 2001
- "Pigerne i 4.B", om klikedannelse
- "en sorte gryde" (50min.)
- "Ghettoprinsessen" - om kulturforskelle, 48 min.
- "Junior Dox - mobning DR 2004 (30 min.)

5. klasse.

Emne:

At stjæle

Tema:

Hos os stjæler vi ikke.

Stikord:

Hvorfor er der nogen, der stjæler?

- Hæleri.
- Modetøj /Mærkevarer.
- Gruppepres.
- Butikstyveri/Moral.
- Lommepenge.
- Tyveri i klassen?
- Hvorfor bliver man kriminel?

"Alle de andre gør det"

www.dkr.dk

"Må vi ikke nok - alle de andre gør det" - denne sætning har de fleste lærere og forældre hørt fra unge mennesker. De unge har mange gange en opfattelse af, at andre får lov til meget mere, end de selv gør.

Elever:

- Mini-spørgeskema om klassens egen moral
- Dialog-/rollespil
- Gæstelærer: Butiksmedarbejder/-ejer fortæller om, hvad der sker, når der begås butikstyveri, og sætter "ansigt" på dem, der stjæles fra
- Arbejde med: "Dit liv, dit valg", Det Kriminalpræventive Råd

Skole/hjem:

Forældre(børn)/temaaften:

- Referat af klassens værdinormer nedskrives og uddeles til alle hjem.
- Forældrenetværk. Klassens trivsel er et fælles ansvar!

Materiale:

- "Bud nr.7: Du må ikke være tyv". Tage Andersen m.fl. (Det kriminalpræventive råd)
- "Dit og Mit" - idémappe Tage Andersen m.fl. (Det kriminalpræventive råd)
- "Dit liv - dit valg" Tage Andersen
- Forældrene på banen (Det kriminalpræventive råd)
- Alle de andre gør det. (Det kriminalpræventive råd)

6. klasse.

Emne:

Fra barn til ung.

Tema:

Vi respekterer hinanden, selv om vi er forskellige.

Stikord:

- Pubertet
- Kærester
- Mobning
- Hjemkomsttider
- Grænsesøgning
- Lektielæsning
- Fritidsinteresser
- Fritidsjob

Elever:

De mange begreber, der kan give forståelse af "kriminalitet" og "misbrug" indlæres bedst ved at inddrage eleverne mest muligt gennem eks. holdningsdiskussioner.

- Tema: Dit liv - dit valg? Det Kriminalpræventive Råd:
 - o Hvem er jeg?: Udseende, karaktertræk, begavelse og talenter, familie, miljø, drømme m.v.
 - o Hvem bestemmer mit liv? Hvad er levevilkår?, klassediskussion, livskvalitet, sund/usund -
 - o rask/syg, livsstil m.v.
 - o Du vælger selv: Regler, konsekvenser, erstatningspligt, mobning o.s.v.
 - o Hvad vil du med dit liv? Et godt liv, et dårligt liv, hvornår er man kriminel?, hvad er kriminalitet?,
 - o Retssystemet, hvorfor straf?, butikstyveri og hærværk, hæleri, misbrug.....
- Besøg af sundhedsplejersken
- Snak om livsværdier ("Liv - om det at leve")
- Udarbejdelse af "konsekvenser", hvis vi ikke laver lektier/har orden i tingene.
- Spil "Kort og godt"

Skole/hjem:

- Debataften/temaaften - Fra barn til ung:
- Oplæg (Sundhedsplejerske, psykolog el.lign.) efterfulgt af debatskabende aktiviteter. (se evt. "Forældrene på banen", Det Kriminalpræventive Råd).
- "Dialogspil" for forældre og elever. Blandede grupper
- Ærlig snak II (6.-10. Klasse). Samtalespil. - Introvideo til "Min krop er min"
- Udarbejdelse af klassens "fællesskabsværdier"
- Udlevering af "Rusmiddelguide" for forældre (Ungdomsskolen)

Forældreaften: "SSP, de unge, fester og alkohol"

- Besøg af SSP-lærer eller Børn- og ungekonsulent
- Forældreafsnale omkring fester og alkohol, hvor fælles målsætning nedskrives (få evt. et eksempel på en kontrakt hos SSP-kontaktpersonen eller hos Børn-og ungekonsulenten)

Materiale:

6.kl. - 7.kl. klassesæt:

- "Liv - om at leve", tværfaglig antologi af Knud Munksgaard 1996
- "Hvad kommer det dig ved" (etik og moral) af Knud Munksgaard 1993
- "Jeg har ret til - du har ret til" samværstræning af Janne Heigaard
- "Vi skåler med vores venner" + opgavehæfte af Jari Kickbusch 2002
- "Marie - en historie om mobning" + opgaver, af Lotte Kjærup
- "Lad os tale om mobning" af Anne Charlish
- "Så er festen slut, Tobias!" Noveller m. opgaver, af Kirsten Mølvang og Per Staarup Søndergaard 2005
- "Spejlbilledet og andre noveller om konflikter" - antologi 1996
- "Kicks1" - lydbog findes på skolebiblioteket, af Janet Fitch 1997
- Video/dvd
- "Og dem udenfor - tre film om mobning", Det kriminalpræventive Råd 2001.
- "Tøser og drengerøve (klassefest i 7.b) - grænseafprøvning (64 min) 1998
- "kriminalitet - et valg". DR 1994 (15 min.)
- "Alkohol til debat" - (bog + spil)1997
- "Bodybio 14" - alkoholmisbrug. DR 1993 (20 min.)
- "Ungefair: mobning". DR 2004 (30 min)
- "Sandhed eller konsekvens". Videofilm 2001
- "14 fuld og for meget". DR 2004 (40 min)
- "tre kolde fra kassen?" (16 min.) 2000
- "Kundskabens træ" + undervisningsmateriale, af Niels Malmros 1983
- Alle de andre gør det. (Det kriminalpræventive råd)

7. klasse.

Emne:

Alkohol og andre rusmidler.

Tema:

Vi passer på os selv og hinanden.

Stikord:

- Første gang
- At sige nej - At tage stilling
- "De andre må"!
- Aldersgrænser
- Holdninger til fester
- Til og fra fester

Elever:

Undervisningsforløb om alkohol i "Dit liv - dit valg". (se Materialer).

- Rollespil om gruppepres og misbrug
- Lave avis om rusmidler
- Udarbejde fotoreportage eller diasserie
- Workshop med forumteater, hvor eleverne er aktører
- Video:
 - Unge og alkohol
 - En lille en
- Spil:
 - Spillerus - et spil der påvirker
 - Alkoholspillet
 - Rødvin og sorte svin
- Gæstelærere. SSP - lærer fra skolen til forældremøde

Skole/hjem:

Det er vigtigt, at forældrene inddrages aktivt m.h.t. forståelse af, hvor nødvendig deres indsats og ansvarlighed er. Derfor bør emnet drøftes på forældremøder, hvor lærerne orienterer om deres planer og søger den bredest mulige opbakning og medvirken fra forældrene.

Forældreaften: "SSP, de unge og rusmidlerne"

- Besøg af SSP-lærer eller SSP-koordinator
- Forældreaftale hvor fælles målsætning nedskrives (få evt. et eksempel på en kontrakt hos SSP-kontaktpersonen eller hos Børn-og ungekonsulenten)

Materiale:

6.kl. -7.kl. Klassesæt

- "Liv - om at leve", tværfaglig antologi af Knud Munksgaard 1996
- "Hvad kommer det dig ved" (etik og moral) af Knud Munksgaard 1993
- "Jeg har ret til - du har ret til" samværstræning af Janne Heigaard
- "Vi skåler med vores venner" + opgavehæfte af Jari Kickbusch 2002
- "Marie - en historie om mobning" + opgaver, af Lotte Kjærup
- "Lad os tale om mobning" af Anne Charlish
- "Så er festen slut, Tobias!" Noveller m. opgaver, af Kirsten Mølvang og Per Staarup Søndergaard 2005
- "Spejlbilledet og andre noveller om konflikter" - antologi 1996
- "Kicks1" - lydbog findes på skolebiblioteket, af Janet Fitch 1997
- Video/dvd
- "Og dem udenfor - tre film om mobning", Det kriminalpræventive Råd 2001.
- "Tøser og drengerøve(klassefest i 7.b) - grænseafprøvning (64 min) 1998
- "kriminalitet - et valg". DR 1994 (15 min.)
- "Alkohol til debat" - (bog + spil)1997
- "Bodybio 14" - alkoholmisbrug. DR 1993 (20 min.)

- "Ungefair: mobning". DR 2004 (30 min)
- "Sandhed eller konsekvens". Videofilm 2001
- "14 fuld og for meget". DR 2004 (40 min)
- "tre kolde fra kassen?" (16 min.) 2000
- "Kundskabens træ" + undervisningsmateriale, af Niels Malmros 1983
- Alle de andre gør det. (Det kriminalpræventive råd)

8. Klasse.

Emne:
Kriminalitet - et spørgsmål om valg.

Tema:
Tænk dig om - vælg det gode liv.

Stikord:

- Vold.
- Kropssprog og signaler
- Loyal mod hvem?
- Tyveri/Hæleri
- Graffiti og hærværk
- Politi
- Du og dit retssamfund

VOLDSPAKKEN

Politiets forebyggende afdeling kører en kampagne om vold i alle skolernes 8. klasser.

Elever:

Projektformen kan med fordel anvendes. Stoffet åbner rig mulighed for, at eleverne selv fremskaffer oplysninger f.eks. gennem små undersøgelser (eleverne vælger selv emneområder). Gæstelærere inddrages i videst muligt omfang.

- Optakt ved gæstelærere fra f.eks.:
 - Tidligere misbrugere
 - Voldsofre
 - Politi
 - Fængselsbetjent
 - Sexualister
 - Evt. besøg af Børn- og ungekonsulenten

Skole/hjem:

Temaaften om kriminalitet blandt unge:

- Oplægsholdere: Politi, voldsofre, voldsmand, Børn- og ungekonsulenten m.fl.
- Forældrene på banen. Det Kriminalpræventive Råd

Materiale:

8.kl - 9.kl classesæt/emnesæt:

- "Zapp - om heroin" magasin fra Mellempøkelig Samvirke. 1998
- "Brug eller misbrug" - en debatbog for unge om stoffer". 1998

- "Interviews, debat og fakta om misbrug" + opgaver af Kjeld Larsen
- "Unge og rusmidler: brug eller misbrug" af Ib Hansen 2001
- "Vi skåler med vores venner" + opgavehæfte, af Jari Kickbusch 2002
- "Sang til en sommerfugl" - roman om mobning af Marie Küchen 2001
- "En UFO gør entré" af Jonas Gardell, 2002
- "Vicki drikker" af Maureen Stewart 1997
- "At være menneske-vold", af Flemming Madsen Poulsen 1995
- "Hvis jeg døde ville jeg blive glad" + opgavehæfte, af Kjeld Larsen 1999
- "Fra grineflip til nedtur", af Monica C. Madsen 1997
- "Rusmidler"- emnekasse om stoffer med 6 titler á 6 eks.2001
- "Stop ecsatsy" en særavis om et samfundsproblem. 2000
- "Dommerbanden" af Alan Durant. 1996
- "Seje tøser - stakkels piger: Om piger, pigebander, vold og tyveri" af Per Straarup, Søndergaard
- "Unge på kant med loven" - emnesæt, af Gorm Bagger Andersen og Knud Erik Andersen 2004
- "En på tæven - om vold i Danmark", af Erik Dehn 1999
- "Vi er ikke tåsedrenge!" -en værkstedbog om hærværk og vold - hertil film, af Peter Laursen
- "Fuld fredag aften?" - en faktabog om alkohol, hash og unge af Curt Lindstrøm 1993
- "Alkohol" - baggrund og debat, af Emma Haughton 1999
- "Stofmisbrug - en faktabog", af Jørgen Green 2004
- "Alkohol til debat" af Vibeke Lenskjold og Kirsten Tholle 1996
- "Den stangstive ungdom - på druk i Spanien" dvd 2004. Hertil dvd
- "Hiphop der" - om rap, DJing, graffiti og breakdance, af Peter Bejder og Kim Boye Holt 2005
- "Straffebogen: når dommen falder" af Michael Witte, 2006
- Rusmiddelguide til Unge. (Ungdomsskolen)

Tysk:

- "Wir kindern von Bahnhof zoo" - hertil findes videofilm. 1987

Video/dvd:

- "De unge mordere". 1995(50.)
- "Piger i Vestre fængsel 1 + 2 + 3," 1996 (3 x 60 min.)
- "Brug eller misbrug 1+ 2+ 3, 2000 (3 x30 min.)
- "Ikke mig", 1998 (30 min.)
- "Narkopigen Dorthe". 1998 (25 min.)
- "Don't t evert ry. - Om rygeheroin" 1996 (26 min.)
- "Afhængighedens labyrint" - om speed og rygeheroin. 1996 (28 min.)
- "Sund på krop og sjæl 1+2+3" - afhængighed af stoffer. (3x 30 min.)
- "Ungefair: Stoffer", DR 2005 (30 min.)
- "På livet løs" - om ecstasy. DR 2000 (30 min)
- "Voldens verden". DR (30 min.)

- "De vilde unge 1+2+3". TV" (3x30 min.)
- "Station 2 - kriminalmagasin" - spot på stoffet ecstasy. TV2" (50min.)
- "Made in Denmark: Pigen med sølvpapiret" DR (30 min.) 2000
- "Vi er ikke tøsedrenge!" Film om bog med samme titel.
- "Den stangstive ungdom - på druk i Spanien" dvd 2004. Hertil Klassesæt.

Tysk.

- "Christiane F" - film uden tekst eller med svensk tekst til tyskundervisning. Hertil Findes klassesæt 1987
- "Kinder der Gewalt" - undervisningsmateriale om mobning og narkotika med film, audio CD og lærevejledning. 2000

9. klasse.

Emne:

Rusmidler og misbrug (opfølgning fra 7. klasse)

Tema:

Én gang kan være én for meget!

Stikord:

- Misbrug
- Ændret adfærd
- Gruppepres
- Ansvar

Elever:

F.eks. emnedag(e) hvor klassen deltager (på skift) i tre workshops f.eks.:

- Workshop, hvor der bl.a. snakkes/diskuteres med tidligere misbrugere
- Workshop oplysning/diskussion v/ politiet
- Workshop med teater/film, hvor eleverne er aktører

Fælles fokusering og afslutning på Workshops ved hjælp af teater/film.

- Spillerus. Kortspil. (Sundhedsstyrelsen): Et spil, der kan anvendes for de 16 - 19 årige unge. Spillet lægger på en sjov og underholdende måde op til debat om de unges holdninger, moral og etik i forbindelse med omgang med rusmidler, specielt alkohol og hash.
- Foredrag af tidligere misbrugere.

Skole/hjem:

Temaaften:

Oplægsholder evt. misbrugskonsulent, politi eller Børn- og ungekonsulenten

Materiale:

8.kl - 9.kl klassesæt/emnesæt:

- "Zapp - om heroin" magasin fra Mellempøbelig Samvirke. 1998

- "Brug eller misbrug" - en debatbog for unge om stoffer". 1998
- "Interviews, debat og fakta om misbrug" + opgaver af Kjeld Larsen
- "Unge og rusmidler: brug eller misbrug" af Ib Hansen 2001
- " Vi skåler med vores venner" + opgavehæfte, af Jari Kickbusch 2002
- "Sang til en sommerfugl" - roman om mobning af Marie Küchen 2001
- "En UFO gør entré" af Jonas Gardell, 2002
- "Vicki drikker" af Maureen Stewart 1997
- "At være menneske-vold", af Flemming Madsen Poulsen 1995
- "Hvis jeg døde ville jeg blive glad"+ opgavehæfte, af Kjeld Larsen 1999
- "Fra grineflip til nedtur", af Monica C. Madsen 1997
- "Rusmidler"- emnekasse om stoffer med 6 titler á 6 eks.2001
- "Stop ecsatsy" en særavis om et samfundsproblem. 2000
- "Dommerbanden" af Alan Durant. 1996
- "Seje tøser - stakkels piger: Om piger, pigebander, vold og tyveri" af Per Straarup, Søndergaard
- "Unge på kant med loven" - emnesæt, af Gorm Bagger Andersen og Knud Erik Andersen 2004
- "En på tæven - om vold i Danmark", af Erik Dehn 1999
- "Vi er ikke tøs drenge!" -en værkstedbog om hærværk og vold - hertil film, af Peter Laursen
- "Fuld fredag aften?" - en faktabog om alkohol, hash og unge af Curt Lindstrøm 1993
- "Alkohol" - baggrund og debat, af Emma Haughton 1999
- "Stofmisbrug - en faktabog", af Jørgen Green 2004
- "Alkohol til debat" af Vibeke Lenskjold og Kirsten Tholle 1996
- " Den stangstive ungdom - på druk i Spanien" dvd 2004. Hertil dvd
- "Hiphop der" - om rap, DJ'ing, graffiti og breakdance, af Peter Bejder og Kim Boye Holt 2005
- "Straffebogen: når dommen falder" af Michael Witte, 2006

Tysk:

- "Wir kindern von Bahnhof zoo" - hertil findes videofilm. 1987

Video/dvd:

- "De unge mordere". 1995(50.)
- "Piger i Vestre fængsel 1 + 2 + 3," 1996 (3 x 60 min.)
- "Brug eller misbrug 1+ 2+ 3, 2000 (3 x30 min.)
- "Ikke mig", 1998 (30 min.)
- "Narkopigen Dorthe". 1998 (25 min.)
- " Don´ t evert ry. - Om rygeheroin" 1996 (26 min.)
- "Afhængighedens labyrint" - om speed og rygeheroin. 1996 (28 min.)
- "Sund på krop og sjæl 1+2+3" - afhængighed af stoffer. (3x 30 min.)
- "Ungefair: Stoffer", DR 2005 (30 min.)
- "På livet løs" - om ecstasy. DR 2000 (30 min)
- "Voldens verden". DR (30 min.)

- "De vilde unge 1+2+3". TV" (3x30 min.)
- "Station 2 - kriminalmagasin" - spot på stoffet ecstasy. TV2" (50min.)
- "Made in Denmark: Pigen med sølvpapiret" DR (30 min.) 2000
- "Vi er ikke tøsedrenge!" Film om bog med samme titel.
- "Den stangstive ungdom - på druk i Spanien" dvd 2004. Hertil Klassesæt.

Tysk:

- "Christiane F" - film uden tekst eller med svensk tekst til tyskundervisning. Hertil Findes klassesæt 1987
- "Kinder der Gewalt" - undervisningsmateriale om mobning og narkotika med film, audio CD og lærevejledning. 2000

Hjemmesider og telefonliste.

www.netstof.dk

En række kommuner er fælles om denne side, der fortæller om stoffer, alkohol og misbrug.

www.stofinfo.sst.dk

Sundhedsstyrelsens side om stoffer.

www.goda.dk

Foreningen Gode Alkoholholdninger.

www.dit-ansvar.dk

Det kriminalpræventive Råds hjemmeside om ansvar.

www.dkr.dk

Det kriminalpræventive Råd.

www.sammenmodmobning.dk

DCUM's kampagneside om mobning.

www.dcum.dk

Dansk Center for Undervisningsmiljø, DCUM.

www.mobbeland.dk

Projekt Mobbeland gennemføres af AMOK anti-mobbekonsulenter.

www.hugormen.dk

Hjemmesiden er udarbejdet i Esbjerg og er et spil, der handler om konsekvenserne af at stjæle.

www.altomalkohol.dk

Sundhedsstyrelsens hjemmeside om alkohol.

www.redbarnet.dk

Red Barnet.

www.kvis.org

Undervisningsministeriets "Kvalitet i undervisningen.

www.emu.dk

Danmarks undervisningsportal.

Center For Undervisningsmidler

87552700 www.cfumidtvest.dk

Børns Vilkår

35555559 www.bornsvilkar.dk

Børnerådet

33783300 www.boerneraadet.dk

Det Kriminalpræventive Råd

43448888 www.dkr.dk

KRIM

70222242 www.krim.dk

Sundhedsstyrelsen

72227400 www.sundhedsstyrelsen.dk

Skole og Samfund

33261721 www.skolesamfund.dk

Socialpædagogisk Forlag

97128433 www.spf-herning.dk

Materialoversigt til Idékataloget.

"Trin for trin" kan lånes hos Børne- og ungekonsulenten.

"Dialogspillet" kan lånes hos Børne- og ungekonsulenten.

"Ballademageren Søren" - om sprogbrug, kontakt, identitetsdannelse & selvværd af Janne Hejgaard, 2006

"Pædagogiske metoder til de "pokkers unger" - Liv i skolen, november 2004

"De urolige elever" - Liv i skolen, marts 2001

"Mobningsfri skole" - Liv i skolen, maj 2000

"Frikvarteret og skolegården" - Liv i skolen, november 2000

"Ro i klassen" - Liv i skolen, marts 1999

"Konflikter kan klares" af Ingegerd Edman Ståhl, 2001

"Rummelighed og konsekvens" redigeret af Niels Egelund, Bodil Bang-Larsen og Ole Bang-Larsen, 2005

"God atmosfære i klassen" af Barbara Reider, 1998

"Grundbog mod mobning" af Helle Rabøl Hansen, 2005

"Mobning kan stoppes" af Anncha Lagerman og Pia Stenberg, 2000

"Nu giver I hinanden hånden og siger undskyld" af Hanne Lyngby Nielsen, 2000

"Hun sidder jo bare der!" af Ingrid Lund 2004

"Lommeguiden om Ro og orden i skolen" redigeret af Hans Martin Jepsen, 2002

"Mobningens psykologi" af Eva Larsson, 2002

"Konfliktløsning efter en vindermetode" af Hans Boserup og Susse Humle, 2000

"Mobning" - forebyggelse og løsninger af Gunnar Höistad, 1994

"Mobning - også elevrådets ansvar" af Helle Boelt Hindsgaul, 2003

"Den gode cirkel - et kursus i social træning for klasser" af Carl Olav Hansen

"Voldens fascination" af Allan Guggenbühl, 1999

"Fornemmelse for Rummelighed - relationspædagogik i praksis" af Annemarie Bjerre og Jesper Friis, 2004

"Grib konflikten - om konstruktiv konflikthåndtering i skolen", Det kriminalpræventive Råd i samarbejde med Center for Konfliktløsning, 2003

"Konflikter løser vi selv!" af Hans Boserup og Susse Humle, 1996

"Bogen om Trin for trin", redigeret af Lone Gregersen, 2002

"A.mo.r - antimobberåd", artikelsamling om udstødelse blandt skolebørn, 2001

"Girafsprøget" af Bodil Weirsøe, 2002

"Under ordene - om kommunikation og pædagogik" af Eva Tverskov og Karin Hald, 1996

"Den usynlige rygsæk - om unge og selvværd" af Kirsten Rudbeck og Kirsten Møller-Nielsen, 1998

"Betingelser for børns sociale ansvar" af Connie Carøe Christiansen og Pernille Hohnen, 2002

"Goddag, giraf" af Janne Hejgaard, 2000

"Jeg er glad" - tværfagligt materiale til samtale med elever i bh. klasse og 1. klasse - af Jørn Jensen

"Jeg er genert"

"Jeg er ensom"

"Det er uretfærdigt"

"Når jeg er i dårligt humør"

"Når jeg bliver mobbet"

"Tackling 1" - sundhed, selvværd, samvær - undervisningsmateriale med lærervejledning for 7. klasse af Gilbert Botvin, Alinea 2005

NOTER:

